

แบบรายงานการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ การพัฒนาผลงานทางวิชาการและวิจัย

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☒ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☐ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล ผศ.ดร.รัชณี นามจันทร์

รหัสบุคลากร 5690089 วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

ในอดีตที่ผ่านมา คณะพยาบาลศาสตร์ มีปัญหาสำคัญเรื่องปริมาณผลงานวิชาการและวิจัยต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาและการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์โดยสภาการพยาบาล ถือเป็นประเด็นข้ออ่อนของคณะฯ ที่ต้องพัฒนา ทำให้คณะฯ ได้รับการรับรองสถาบันเป็นระยะเวลา 3-4 ปี (จากสูงสุด 5 ปี) มาโดยตลอด ในปีการศึกษา 2557 คณะฯ ได้ปรับกระบวนการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยหลายประการ เป็นผลให้เกิดผลงานทางวิชาการและวิจัยเพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายตามลำดับ โดยมีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 34 ของจำนวนอาจารย์ ในปีการศึกษา 2557 และเป็นร้อยละ 39 ของจำนวนอาจารย์ ในปีการศึกษา 2560 (เกณฑ์เป้าหมาย คือร้อยละ 30) เป็นผลให้คณะฯ ได้รับคะแนนเต็มในตัวเองขึ้นนี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คณะฯ ได้รับการรับรองสถาบันเป็นระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2561-2565) ซึ่งเป็นระยะเวลาสูงสุด คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตจึงเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลในภาคเอกชนแห่งแรกที่ได้รับการรับรองสูงสุด 5 ปี อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปีการศึกษา

2561 เป็นต้นมา คณะฯ เริ่มมีผลงานวิชาการและวิจัยลดลง โดยในปีการศึกษา 2561 และ 2562 มีคะแนนรวม ถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยคิดเป็นร้อยละ 30 - 31 ของจำนวนอาจารย์ และในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยคิดเป็นร้อยละ 26.91 ของจำนวนอาจารย์ ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ เป้าหมาย แสดงให้เห็นว่ากระบวนการที่ผ่านมายังไม่สามารถทำให้การพัฒนาผลงานวิชาการภายในคณะฯ มีความยั่งยืน ในขณะที่คณะฯ ไก่ครบระยะเวลาของการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลในปีการศึกษา 2565 และ เกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลได้เพิ่มตัวบ่งชี้ เรื่อง อัตราส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตรต่ออาจารย์ ประจำทั้งหมด อาจารย์ประจำหลักสูตรคืออาจารย์ประจำที่มีผลงานวิชาการภายในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง ซึ่งมี เกณฑ์เป้าหมายที่ ร้อยละ 100 นั่นคือ อาจารย์ประจำทุกคนจะต้องมีผลงานทางวิชาการ อย่างน้อยทุก 5 ปี

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

เป็นการถอดประสบการณ์การพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบ การพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University
(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

เจ้าของความรู้/สังกัด ผศ.ดร.รัชณี นามจันทรา/คณะพยาบาลศาสตร์ _____

อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

1. ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยประเมินบริบท (context) ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (product)
2. การแต่งตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ
3. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ ที่ชัดเจน
4. การวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
5. ติดตามผลการดำเนินการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ ตามเป้าหมาย

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

1. จากการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ได้ประเด็นและแนวทางในการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย ดังนี้

1.1 การประเมินด้านบริบท

- เกณฑ์เป้าหมายของปริมาณผลงานวิชาการและวิจัยในการประเมินคุณภาพการศึกษาและการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาล ยังคงตามเกณฑ์เดิม คือ มีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการร้อยละ 30 ของจำนวนอาจารย์ และเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลได้เพิ่มตัวบ่งชี้ อัตราส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตรต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด ซึ่งมีเกณฑ์เป้าหมายที่ร้อยละ 100 เกณฑ์เหล่านี้้นำสู่การกำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย

- ธรรมชาติของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ เป็นสาขาวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ องค์ความรู้จากการวิจัยเน้นการนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาล และอาจารย์ส่วนใหญ่สอนภาคปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันสถานบริการสุขภาพส่วนใหญ่มีนโยบายการพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยการวิจัย ดังนั้นจึงควรร่วมกับแหล่งฝึกปฏิบัติ หรือสร้างเครือข่ายกับสถานบริการสุขภาพในการทำวิจัย

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า

- การบริหารงานวิชาการและวิจัยอยู่ในความรับผิดชอบของรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย ซึ่งมีภารกิจมาก ทำให้การติดตามกำกับและการสนับสนุนการพัฒนาผลงานวิชาการไม่มีประสิทธิภาพ คณบดีจึงเห็นว่าควรมีหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนางานวิชาการและวิจัยโดยเฉพาะ

- มีอาจารย์จำนวนหนึ่งที่มีทักษะการวิจัยดี ในขณะที่ยังมีอาจารย์จำนวนมากมีประสบการณ์ในการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัยน้อย ยังต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือ

1.3 การประเมินกระบวนการ

กระบวนการในการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยที่ผ่านมา ประกอบด้วย กระบวนการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมทั้งองค์กร โดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาผลงานวิชาการและผลงานวิจัยของคณะฯ ถ่ายทอดลงไปยังสาขาวิชาให้กำหนดเป้าหมายของแต่ละสาขาวิชา อาจารย์แต่ละคนวางแผนการพัฒนาผลงานวิจัยและ/หรือผลงานวิชาการของตนเอง ส่งให้สาขาวิชาและรองคณบดี มีกระบวนการกำกับติดตามโดยรองคณบดี และมีกระบวนการสนับสนุนโดยจัดให้มีพี่เลี้ยง สนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน และสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงาน กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ดี แต่กระบวนการกำกับติดตามยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากรองคณบดีมีภารกิจมาก มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งรองคณบดี ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้มีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนการสอนบอการสอน online และการสอนปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย ทำให้อาจารย์มีภารกิจมากขึ้น โครงการวิจัยต่าง ๆ เกิดความ

ล่าช้า ควรปรับกระบวนการกำกับติดตามการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยของคณาจารย์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้งานวิชาการและวิจัยมีความก้าวหน้า และสามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือตามปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนควรมีกระบวนการเชิงรุกในการส่งเสริมให้คณาจารย์มีผลงานวิชาการและวิจัยอย่างทั่วถึง

1.4 การประเมินผลผลิต

ปริมาณผลงานวิชาการและวิจัยของคณะฯ มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 และในปีการศึกษา 2563 มีปริมาณไม่เพียงพอ ไม่บรรลุเกณฑ์เป้าหมาย อาจารย์ที่มีผลงานวิชาการหรือวิจัยมักจะเป็นอาจารย์กลุ่มเดิม อาจารย์จำนวนมากประมาณ ร้อยละ 40 ยังไม่มีผลงานวิชาการหรือวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 อาจารย์เหล่านี้ต้องมีผลงานวิชาการหรือวิจัยภายในปี พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีที่คณะฯ ครบรอบการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาล ทั้งนี้เพื่อให้คณะฯ ผ่านเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาล เรื่อง อัตราส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตรต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด ร้อยละ 100 คณะฯ จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการที่จะช่วยให้อาจารย์กลุ่มนี้มีผลงานวิชาการหรือวิจัยภายในปี พ.ศ.2565

2 ปีการศึกษา 2564 คณะฯ ได้แต่งตั้งหน่วยงานพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย ประกอบด้วยกรรมการที่มีประสบการณ์การผลิตผลงานวิชาการและวิจัย มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

2.1 วางแผน กำกับ และดำเนินการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของคณะฯ และเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพและการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและการผดุงครรภ์

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการวิจัยกับสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการงานวิจัยกับการบริการวิชาการและการเรียนการสอน

2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการขอทุนวิจัยจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.5 ติดตาม กำกับ และประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยประจำปี

3 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยให้เป็นไปตามเกณฑ์เป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา และตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาล 2 ประการ คือ

3.1 มีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยมากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนอาจารย์ ทุกปี

3.2 อาจารย์ทุกคนของคณะฯ มีผลงานวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2565

4 ดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้

4.1 การดำเนินการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยให้มีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยมากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนอาจารย์ มีดังนี้

1) ดำเนินการตามกระบวนการที่เคยปฏิบัติ คือ การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมทั้งองค์กร ถ่ายทอดเป้าหมายของการพัฒนาผลงานวิชาการและผลงานวิจัยของคณะฯ ลงไปยังสาขาวิชา อาจารย์แต่ละคนวางแผนการพัฒนาผลงานวิจัยและ/หรือผลงานวิชาการของตนเอง มีกระบวนการกำกับติดตาม และ

กระบวนการสนับสนุนการสร้างผลงานวิชาการและวิจัย การเผยแพร่ผลงาน และงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงาน ทั้งนี้ได้ปรับกระบวนการกำกับติดตาม การช่วยเหลือสนับสนุนการสร้างผลงานวิชาการและวิจัย จนกระทั่งได้รับการเผยแพร่ผลงาน อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการหน่วยพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย และหัวหน้าหน่วยฯ รายงานความก้าวหน้าต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะฯ เป็นระยะ ๆ

2) การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่

- งานวิจัยที่ทำร่วมกับโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ หรือสถาบันที่เป็นเครือข่าย
- งานวิจัยที่บูรณาการกับการเรียนการสอนหรือพัฒนาการเรียนการสอน
- งานวิจัยที่บูรณาการกับการบริการวิชาการ
- วิทยานิพนธ์

4.2 การส่งเสริมให้อาจารย์ทุกคนมีผลงานวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2565 หน่วยพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยร่วมกับหัวหน้าสาขาวิชา สรรวจรายชื่อและแผนการทำงานวิชาการหรือวิจัยของอาจารย์ที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2563 ซึ่งเมื่อปลายปีการศึกษา 2563 มีอยู่ประมาณ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของอาจารย์ทั้งหมด ร่วมวางแผนกับอาจารย์และหัวหน้าสาขาเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนให้อาจารย์มีผลงานวิชาการหรือวิจัยภายในปี พ.ศ. 2565 กรณีที่อาจารย์กำลังทำงานวิชาการหรือวิจัยอยู่ หน่วยพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัยติดตาม เร่งรัด และให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ให้งานสำเร็จและได้เผยแพร่ กรณีที่อาจารย์ยังไม่มีโครงการวิจัยหรืองานวิชาอื่น ๆ ได้จัดให้อาจารย์เข้าร่วมโครงการวิจัยของคณะฯ ที่กำลังดำเนินการอยู่

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

อาจารย์มีภารกิจการสอนภาคปฏิบัติและภารกิจด้านอื่น ๆ มาก ทำให้การพัฒนางานวิชาการและวิจัยล่าช้าจากแผนไปบ้าง นอกจากนั้นการเผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการใช้เวลานาน วารสารแต่ละเล่มมักจะมีบทความวิชาการและบทความวิจัยที่อยู่ระหว่างรอตีพิมพ์จำนวนมาก คิวรอตีพิมพ์ค่อนข้างยาว โดยเฉพาะวารสารที่อยู่ในฐาน TCI 1 ต้องใช้เครือข่ายของอาจารย์ในคณะฯ ที่เป็นกองบรรณาธิการหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิชาการและบทความวิจัยของวารสาร ซึ่งมีอยู่หลายเล่ม ช่วยเหลือติดตามให้ผลงานได้รับการเผยแพร่เร็วขึ้น

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

ผลการดำเนินการ มีดังนี้

1. คณะฯ มีผลงานวิชาการและวิจัยเพิ่มมากขึ้นจาก 18 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2563 เป็น 33 เรื่อง ในปี พ.ศ. 2564 ซึ่งคิดเป็นคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการและวิจัยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42 ของจำนวนอาจารย์ ซึ่งบรรลุตามเกณฑ์เป้าหมายการประกันคุณภาพและเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาล
2. ในปี พ.ศ. 2564 อาจารย์ของคณะฯ ทุกคนมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ทุกคนที่ยังไม่มีผลงานวิชาการหรือวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 มีผลงานเผยแพร่แล้วในปี พ.ศ. 2564
3. อาจารย์ในคณะฯ ทุกคน เห็นว่าการสร้างผลงานทางวิชาการและวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญของอาจารย์ รับผิดชอบต่อความสามารถของตนในเชิงวิชาการมากขึ้น และมีแผนการทำผลงานวิชาการและวิจัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

1. การประเมินผลอย่างเป็นระบบทั้งบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนางาน ว่าอะไรคืองานที่ต้องทำ เป้าหมายคืออะไร ปัญหาที่ผ่านมาคืออะไร ระบบและกลไกในการขับเคลื่อนงานควรเป็นอย่างไร และควรพัฒนางานอย่างไร
2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแล และพัฒนาผลงานวิชาการและวิจัย เพื่อช่วยให้การกำกับติดตาม และการสนับสนุนการสร้างผลงานวิชาการและวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การสร้างเครือข่ายทางวิชาการและการวิจัยกับแหล่งฝึกปฏิบัติและหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงวารสารวิชาการต่าง ๆ มีความสำคัญที่ทำให้เกิดผลงานทางวิชาการและวิจัย รวมถึงช่วยสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
4. อาจารย์ทุกคน ทุกสาขาวิชา ควรวางแผนการสร้างผลงานวิชาการและวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อาจารย์ทุกคนมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้ ในกรณีที่โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ